

## Передплата

«РУСЛАНА» вносити:  
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.  
у пів року . . . 10 кор.  
на чверть року . . . 5 кор.  
а місяць . . . 1-70 кор.

## За границею:

цілий рік . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пів року . . . 8 рублів  
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

# РУСЛАН

«Вареники не їж і душу ми варени: а не вольмож мплости і віра не вольмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шацкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Херуцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

## Testimonium paupertatis...

(Конець).

Кожний день майже приносить стілько нового, цінного материялу до всестороннійшого освітлення порушеної теми, що ще і нині здержимо ся від витягнення остаточних наших виводів. Хочемо оперти ся тільки на фактах, тому і не хотіли бисьмо пропускати таких фактів, які стають незбитими доказами для нашого пересвідчення, що не на радикалах, а на патріотичнім духовенстві повинна опирати ся наша народна політика. Отсе замістив в «Ділі» один з таких святих святих спростованє в формі дописи, яке тут наводимо в цілости:

В числі 252 «Діла» з мин. року помістив п. Г. Ф. допись з Порохника про загальні збори читальні, в якій ширшому загалови подав хибні інформації, не знаючи, чи свідомо чи несвідомо.

Між иншим згадано, що «голова читальні о. Бодревич, доси долею читальні не інтересував ся», а дальше отсі слова: «взагалі нема кому зайнятись просвітою народу, як у нас, так і у сусідних селах».

Отже у відповідь ш. дописувателеви подам не голословні фрази, але факти. Найперше я не був головою читальні в попередних літах, аж сего року вибрано мене на загальних зборах, тому що перше був я сотрудником, а доперва оден рік парохом, а оден рік був на сотрудництві в Ярославі. Однак, коли треба доказів, то зовсім отверто можу сказати, що се, що за сі літа зділлала читальня, ділав виключно я, при підмозі Всесв. о. крил. Івана Гробельского. І так: відбув я три рази загальні збори читальні, два рази такі самі в поблизькім селі Угорці, оден раз виключно своїм трудом устроїв руский концерт спровадивши з Ярослава співаків під дирігентурою п. Гнатковского, 4 рази уладив Николаївські вечерниці для дітей із сімох сіл, научивши їх вперед вистави, 4 рази Вертеп вишавський, оден раз перед ширшою публікою, оден раз концерт бандуриста п. Хоткевича. Се оцінить лиш той, хто знає добре сі сторони і вже сам пробував ділати.

На загальні віча і ювілеї висилав я делегатів, або відповідні телеграми. А вжеж напевно можу сказати, що аж за моїх часів міщани зачинають привикати до рускої мови і між собою по руски говорити. А доперва о. Лехицкий і я зачали учити в школі релігії і рускої мови.

А чейже не моя вина, що я застав в Порохнику темноту 60 років, якої при значній перевазі польского елемента у всіх околичних селах оден святих святих не вмів так скоро побороти.

В справі святих святих в школі руских святих і научаня рускої мови вносив я до властей три рази відповідні меморіяли, послідний 10. січня с. р. При сім згадаю, що я маю обслужити в духовних справах 7 сіл, крім Порохника три школі, в котрих вложив я чимало труду і власного гроша. За час мого побуту в Порохнику вислав я 8 хлопців до гімназії, приготавляючи їх до іспиту, а також сам відвозив до Перемишля. Сей початок, як на сі мазурскі сторони можна назвати великим, бо сі свідомі студенти будуть розбуджувати національне почутє у своїх братів. Хоч і ту тішу ся деяким поводженєм, бо многі парохіяни вже тепер свідомо зачисляють ся до Русинів і читають рускі письма; я розпродав 300 всіляких книжок і брошур між них.

Мимоходом згадаю, хоч побіжно, про діяльність в церкві, бо церква на Мазурщині одиноке заборолу рускої національности. Тут є крім проповідий в неділі і святих святих (а ніколи не опустив, ба навіть задля чисельностей церков — відправляю деколи по дві Служби Божі), сказав я патріотичних бесід понад 100 (всі маю записані) і уряджував відповідні торжества, як знесеня паньщини, крещеня Руси, торжественний початок і закінченє шкільного року і т. п. Чотири рази протягом кількох днів приготавив я по 50 дітей до першої сповіди і св. причастия, а се в сих сторонах має також велике значінє національне. Церкву в середині приокрасив і відновив, віддавши дохід із моєї книжочки «Стежечка в Рай»; я рівнож приокрасив, о скілько було доси часу, три дочерні церкви за суму 5.000-корон (пять тисяч) та привів до ладу приходский огород і хату). Се все вимагало часу не мало. Зовсім спокійно перед Богом і перед людьми можу сказати, що через сі три роки по силам я працював в Порохнику і часу не змарнував, а сих кілька слів виясненя пишу не в цілі хвальби перед людьми, лиш аби ш. дописувателя переконати, що нечесно воювати голословними фразами, бо сим дає ся ворогам святих святих і церкви в руки меч, хоч неправдивий. А ну, нехай сам п. дописуватель закотить рукави до роботи, а з ним трєх святих святих Русинів, коли єго робота одинокого пароха не вдоволяє. Я кожде їх

добре, хоч найменше діло, подам до відомости.

О. Данило Бобрович.

парох з Порохнику.

Спитаємо тепер; чи є можливо якому небудь иншому інтелігентови, який живе в місті і стикає ся з народом тільки принагідно, зділати тільки для воскресеня нашого народа, для єго просвітнього, морального, національного, економічного піддвигненя, як се стало ся в порохницькій парохії трудом одного святих святих в такім короткім часі? А таких примірів, перед якими зблідла би навіть метка діяльність самого гетмана радикалів д-ра Трильовского, можна би навести не оден ще десяток!...

## Буча на університеті.

Послідна буча на університеті склала ся так несподівано для всіх і вибухнула з такою елементарною силою, що викликала прямо констернацію навіть в найбільше до молодіжи стоячих кругах. Тому то і неперечним фактом є, що демонстрація в тій безглядній формі, в якій она проявила ся, вибухнула спонтанно, живлево, без премедитації і силою психології маси похнула учасників до шалу нищеня, якого жертвою впали портрети навіть ректорів-Русинів і ректорів-Німців з перед сотки літ! Однак мимотої вибуховости цілої події, не можна єї брати відорвано, а дасть ся она оцінити тільки лучно з попередніми фактами, які дадуть ся обняти одним збірним іменем: борба за український університет!

Коли пригадаєм собі, як ся борба зачала ся від зааяв молодіжи, відтак переходила фази депутатий, мирних демонстраций, аж заострила ся до сецесії з львівского університету і як ті всі змаганя рускої молодіжи і рускої суспільности, щоби здобути рідну святих святих науки, приняла польська преса, польский сенат і польська суспільність, то стане ясно, що теперішній акт є лише дальшою консеквенцією попередного ланцюха подій.

Не потребуємо пригадувати, яке ми становиско занимали від початку сеї борби, яка зачавшись в кругах академиків, найдоскульнійше і безпосередно відчуваючих брак рідного приюту науки, розвинула ся до значіня всенародного безстримного змаганя! Признаючи з натиском потребу як найскоршого заспокоєня сеї культурної потреби руского народа, ми старали ся завсїгди впливати лагодячо

примиряючо в тій надії, що так польська преса, як і польські політики проявлять добру волю в подагодженню університетської справи і причинять ся до усунення причин ворожнечі молодого покоління.

Бо колиб була ся добра воля, то університетська справа далаб ся полагодити зовсім просто і легко. Колиб польська делегація в державній раді дала своє рlacet, щоб ухвалити в засаді креоване українського університету у Львові, то єго повстанє було би вже річю недовгого часу. Теологічний факультет можна би відділити зараз таки, а правничий і філософічний не дали би на себе ждати довго, колиб на них отворили ся вигляди до дійсного осягнення катедр. Бо як тепер справа стоїть, то трудности габілітованя і осягнення доцентури на львівськiм університеті є страшно великі, майже беззглядні. Ми вправді все обстоювали за научною дорогою здобуваня собі університету і заохочували що мога молодіж до підготовлюваня на доцентури, однак нігде правди діти, що коли дотеперішні рускі професори мимо всяких кваліфікацій чекають безуспішно по шість-сім літ на іменованє звичайними, (як пр. проф. Студинський, проф. Дністряньський), а випереджують їх в тім інші польські професори з далеко меншими науковими кваліфікаціями, коли при всяких пробах до габілітації ставить ся як найострійші, а прямо сторонничі вимоги — то не диво, що і найпильнішому, найвистревалішому і найзасібнійшому кандидатови відходить охота піднимати ся тяжкої наукової праці, що би відтак остати професором *in partibus infidelium*...

Тої доброї волі з польської сторони не бачимо нігде. На всякі, зразу легальні і льояльні, відтак чимраз острійші стараня молодіжи у сенату, він відповідав завсїгди тільки сильнішими прикручуванєм польонізаційної шруби, польські політики перегоняли себе в шовіністичнім завзяту і неуступчивости в університетській справі, а польська праса трактувала нашу молодіж як «банду», «тлущу», «зграю», «гайдамацку чернь» і т. д. навіть підчас такої поважної демонстрації, якою була сецесія, за якою станув весь руский народ, скинувши лептами кількадесят тисяч в протягу кількох місяців на удержанє сецесионістів на позакраєвих університетах.

Так само і тепер, хотяй порізанє портретів не дасть ся ніяк оправдати — то всеж таки обурюючими є відзиви більшої часті польської праси про демонстрантів і демонстрацію. Як звичайно, так і тут *Słowo polskie* осягнуло рекорд підлоти. Хто читав єго донесеня про сю університетску бучу, той мусів набрати переконаня, що се не студенти для ідеальної цілі допустили ся того акту знищеня, але якась орда рабівників і злодіїв напала на львівський університет. І так доносить вшехпольський орган, в інтервю з проф. Віняржом, що пропала єго селяскінова шапка. «Гарна воєнна добичка» — додає редакційний репортер — а проф. Вінярж «усміхає ся значучо» на таку ідіотичну увагу. Дальше десь там в канцелярії мали згинуті якісь папіроси з пуделком, а з пушок я-

кісь гроші (!), а вкінці на поліції хліби поліціантів (!!). На сї низькі клевети відповімо німецькою приповікою: *Wie der Schelm selbst ist, so denkt er!* Орган, що повстав в звісний спосіб з грошій гал. Щадниці, не міг висказати ся инакше.

Дальше *Słowo polskie* закидує руским професорам, що они були в змові чи порозуміню зі студентами, що два з них (пп. Грушевський і Дністряньський) взяли урльоп на цілий піврік, а два (пп. Колесса і Студинський) мимо своїх обовязків, не явили ся на університеті; одинокий присутний на університеті підчас бучі др. Комарніцький замість виступити уснокоюючо супротив рускої молодіжи утік партеровим коритарем і через вікно дістав єя до ботанічного городу, а звідтам на місто. Але хтож би в такій хвилі схотів стати з представленнями чи упімненнями перед молодіж, ризикуючи на судьбу дра Віняржа? Моральних справців не шукайте між нашими професорами, панове вшехпольскі шовіністи, а таки між самими собою, що довели українську молодіж до безвихідного положеня! Який настрій панує межи академіками, дав доказ вислід розмови репортера *Słowa polsk*-ого з п. Вячеславом Будзиновским, стоячим в близьких зносинах з молодіжю.

«На вступі зараз я зазначив — пише згаданий репортер — що приходжу яко справоздавець *Słowa polsk*-ого задля вивіду в справі подій на університеті і без обиняків считав єго про єго гадку в сій справі».

«Сєго факту — толкував мені п. Будзиновский — не можна трактувати як якогось відірваного факту. Треба брати згляд на цілий ряд попередних фактів, що вяжуть ся з ним. Отже вносила руска молодіж меморіяли, потім наступила сецесія, потім обкидано ректора яйцями, в слідуєчім році були барикади, а нині маємо публичний гвалт...

— А не думайте — говорив п. Будзиновский — що на тім поперестануть, то буде тягом степенувати ся.

— А на чім скінчить ся?

— Се може скінчити ся тільки розділом університету. Коли Русини жадають утравкізації, то на те, що би університет став руским, або що би єго розділити. О тім, що би єго зробити руским не можуть Русини тепер мріти, але хотять поступенної утравкізації. Але університету не дістанемо доти, доки трупів не будуть вносити з університетського будинку, як се було в Празі. До сєго дійде. А коли се стане ся — дістануть Русини університет.

— Отже онодішна подія — зачав я.

— Є — кінчив п. Будзиновский — першим виразним актом терору. — За ним підуть інші і на інших полях. Подумайте тільки. На провінції хтось перечитає собі про те, то погадає: «так нам треба робити при виборах».

— А як після вашої гадки — глядить на сю подію загал рускої суспільности?

— З ентузіазмом.

— Навіть помимо тої форми, помимо, що...

— Так, навіть помимо сєї форми. Коли молодіж стріне ся з якими закидами, то хйба, що за слабка була демонстрація. Закиди стрінуть молодіж хйба у практичних політиків, які не є вдоволені, бо їм ся приключка попусє їх закулісову роботу. Але у решти суспільности стріне ся з апробатою, хйба з закидом, що динамітом не розсадила саль. Ми зблизили ся, прошу вас, до Києва, до України. На другий раз, ручувам, — на сїм не скінчить ся. Тепер мали по кишнях револьвери, на слідуєчий раз будуть мати бомби.

— Гм! — кажу — порівнуєте нас з Прусаками. А що в такім разі зробили би Прусаки?

— Примінили би беззглядно закон. — А що ви сказали би, колиб до вас примінено беззглядно закони?

На се я не одержав прямої відповіді. П. Будзиновский начав тільки верзти про «паль», на який хотіли би вбивати Поляки, про Європу і т. д.

За такі наслідки не можна нікого ившого робити відвічальним, як тільки польських шовіністів, які не лиш виступають против утравкізації існуючого університету, але против українського університету взагалі, а в особенности против другого університету у Львові. (Конець буде).

### 3 державної ради.

В палаті послів по залагодженню справи управильненя платні для державних урядників і професорів, палата послів приступила оноді до обговореня наглого внесеня посла Стояна, яке жадало безпроволочного приступленя до нарад над конгруюю, себ то над управленєм платні австрійських сьвященників. Наш теперішний закон про конгрую датує із року 1885, коли то збільшено державний додаток для кат. духовенства о 2 міл. кор., року 1897 збільшено єго о дальші 4 міліони; року 1904 вносив той додаток майже 11 міл. К, а тепер збільшує ся єго о 4,800.000 кор. річно. Проект закона ухвалено, як ми вже доносили в другім і в третім читанню, мимо напастий соціалістів і всенімців, відкинувши попередно всі ставляні ними поправки. В дискусії займав слово також тернопільський посол др. Гладішовский; представив сумне положенє руского духовенства. Руский клир в Галичині не має церковного маєтку, а рускі князі церкви не мають доходу, що би могли прийти з помічю низшому клирови. Руске духовенство від часів цісаря Йосифа II. дістає свої платні з релігійного фонду, яким адмініструє держава, тому держава є обовязана дбати о єго дотацию. Прямо цинізмом є тверженє, що се предложенє є поліпшенєм конгруй. Вона дає клирови малу поміч, понижаючу єго становище. Спеціально руске духовенство завело ся в своїх надіях, бож рускі сьвященники є переважно жонаті, а вдови і сироти по них находять ся в незавиднім положеню. Бєсідник заповідає, що в мериторичній дискусії поставить резолюцію, звиваючу праавительство, що би признало вдо-

вам даток з ласки в квоті 400 кор., і підвисило додаток на вихованє дїтий на 600 бор. і 120 кор. Відтак приступлено до нарад над пильністю внесенє Катрайна і тов. в справі кредитів на військо і маринарку. По кількох промовах наради перервано. Віцепрезидент палати др. Кайзер заявив, що слїдуюче засїданє відбуде ся в четвер о годині 11 перед полуднем, і замїтив, що між годиною 2 а 4-ою буде перерва з причини похорону посла Коппа.

На четверговім засїданю промовляв против військових кредитів пос. Дашинський, однак в голосованю прийнято наглість і приступлено до нарад над звітом бюджетової комісії і о надзвичайних кредитах для війська і маринарки. Внесенє пос. Брайтера, щоб над сею справою перейти до дневного порядку, відкинено і закон прийнято. По короткій дискусїї прийнято також закон о військових таксах. Дальше прийнято наглість предложєня в справі заосмотрєня вдів і сирїт по військових. По перерві приступлено до мериторичної дискусїї в тїй справі. Коли одержав голос референт сеї справи, склала ся бурлива сцена так, що аж по дозшїй перерві прийшов до голосу пос. Дейм. Палата по короткій дискусїї прийняла закон о заосмотрєню вдів і сирїт по військових. Опїсля пос. Гневош реферував справу контингента рекрута. Проти предложєня виступив п. Штайн і повторив ті самі закиди проти архикнязя Франца Фердинанда, які зробив в делегациях. За те предсїдатель завїзав єго до порядку. На сїм наради перервано. Пос. Сїльва-Тарука ставить слїдуюче нагле внесенє: «Взиває ся правительство, щоби ужило свого впливу, аби ухвала палати послїв о конгруйї прийшла як найскорше під обради в палатї панїв». Колиб палата панїв ухвалила змїну закона скорше, чим розпїчнуть ся наради над отсим єго внесенєм, ставить бесїдник внесенє, щоби сей змїнений закон взяти безпроволочно під обради. Опїсля відчитано инші ввесєня і інтерпєляції, між ними інтерпєляцію пос. Романчука і тов. в справі забурєнь на львівськїм унїверситетї.

На вчерашнїм засїданю, в патницю, на жадає всенїмцїв відчитано дословно внесенє та інтерпєляції, а потїм прийнято наглість внесенє про контингєнт рекрута і приступлено до мериторичної дискусїї. По справоздавци, пос. Гневошови, обговорював пос. Штернберг поступованє військових судїв чести, а по промовах пп. Шрайнера і Глекнера, заняв слово міністер краввої оборони ген. Лячер, відпирючи і пояснюючи піднесєні замїти. По промові пос. Пахінгєра замкєнено дискусїю і вибрано генєральних бесїдникїв, а вкїнци палата прийняла закон про контингєнт рекрутїв в другїм і третїм читаню разом з резолюциями військової комісії.

Відтак взяли під наради закон про підпиранє австрійського Льльойда і по короткій дискусїї ухвалено єго в другїм і третїм читаню. Палата перейшла до дискусїї про підпиранє торговельної маринарки; по короткій дискусїї ухвалено дотичний закон в другїм і третїм читаню. Вкїнци приступлено до закона про дальматинське мореплаванє і по промові

пп. Швєгля і Ісковича перервано дискусїю.

Між інтерпєляциями находить ся пос. Яворского, в справі вшехпольскої агїтациї одного скарбового комісаря і в справі поведєня прокуратурї в Бережанах і Ярославї.

Слїдуюче засїданє нинї в суботу, а на дневнїм порядку закон про льокальнї залїзницї.

## Н О В И Н К И.

— Калєндар. В недїлю: руско-кат.: Отд. с.; римо-кат.: Йоана. — В понедїлок: руско-кат.: Павла Тив, Йоана; римо-кат.: Кароля Вел. — В второк: руско-кат.: Покл. ок. св. Йоана; римо-кат.: Франца Салєз.

— Відликає концерт. Концерт заповіджєний на завтрїшний день в салї «Сокола» пересуває ся з причин незалежних від комітету на день 10. лютого.

— Вибори в Самбірщинї. Виборча комісія признала важними всї голоси відданї на о. Івана Яворского, пароха зі Стрїльбич, на котрого упало 59 голосїв на 114 голосуючих. Послом до сойму з сїльскої курїї старосамбірского повіта вибранїй о. Яворський.

— Рїжнї вїсти. Товариство «Руська Бурса» в Бережанах устроєє в недїлю дня 3. лютого 1907 в салї «Надїї» великі вечерницї з танцями. Стрїї для панїв і для панїв вечерковий. Початок о 8. год. вечєром. Вступ від особи 3 К, родинний білет для 4 осіб 10 К, галєрия 1 К.

Цїсар надав профєсорови жєньскої учит. семїнарії у Львовї, д-рови Йосифови Жулиньскому, при нагодї перенесєня єго на власну просьбу в стан супочинку, титул шкїльного радника.

— По бучї на львівськїм унїверситетї. Вчєра перед полуднем комісія трєх інженєрїв з намісництва оглядала знищенї салї на львівськїм унїверситетї і відфотографувала їх на памятку. — Вечєром відбуло ся засїданє сенату під проводом ректора Гривцкогє. Наперед відчитаво відпис слїдства, переведєного полїцєєю, а опїсля переведєно довгу дискусїю над тим, яке становиско має сенат заняти. По нарадї ухвалєно здержати ся від всяких кроків аж до покїнчєня судово-карного поступованя. — Краківскї академикї і львівскї соціялісти скликали збори в справі послїдних подїїв на львівськїм унїверситетї.

— Сєгорїчнї мясницї є такі довгї, як мало котрого року. Гуляти буде можна до 16. марця. Мимо того однак львівска Русь не показує великої охоти до гульнї, а доси заповіджєно всєго двї «одинокї» вечерницї з танцями сїх мясницїв. Першї будуть заходом «Рускої захоронки» в салї «Нар. Дому» одинокї дня 2. лютого. «Взаїмна поміч учитєлїв» заповідала давїйше на той сам день вечерницї з танцями з нагоди учитєльскогє зїзду, але з огляду на захоронку відступила від первїсного пляну. Дялятого вечерницї захоронки удадуть ся ще красїше, чим можна було надїяти ся. Другї і «послїднї» вечерницї з танцями «одинокї» дня 11. лютого заповїв «Кружок Українок» в салї «Нар. Дому». Крім того будуть гуляти по рїжних загумєнках, як в льокалях читалєнь, «Сокола», лише в саялах «Рускої Бєсїди» задля протєсту членїв сєго року не мають відбувати ся танцї. Впрочїм теперїшня академічна молодїж з малими вїмками не дуже скоро до танцю.

— Вїсти з російскої України. XIV. архєологїчний зїзд має зібрати ся нарїк в Черниговї і радити буде від 14. до 28. сєрпня 1908. Засїданє комітету, що робить приготвлєня до сєго зїзду, відбуло ся в Одєсї під проводом графїнї Уварової; на засїданє зїбрало ся около 70 делегатїв від наукових інституцій Росїї. Одєський делегат проф. Линничєнна вказав між иншим на те, що Чернигівщина осїбна, а Україна взагалї мало ще вистудїюванї

по архївним жєрєлам. Проф. Самоквасов прочитав проєкт приготвлєючих праць що до зібраня і систематизациї старовини Чернигівщини для XIV. архєологїчного зїзду. Закриваючи засїданє, гр. Уварова висловила бажанє, щоби всї науковї осєредки, як Одєса, Київ, Харків та Ніжин, не відмовились попрацювати для чернигівскогє зїзду. Про Львів знов не згадано, хоч чернигівскї делегати просили московське архєологїчне товариство заснувати осїбний оргїзаційний комітет при львівськїм Наук. Товариствї ім. Шевченка. Московське архєол. товариство признало се неможливим, бо — кажуть — заграничнї товариства не можуть брати участь в оргїзації зїзду (хоч московське товариство брало участь в міжнародних конгрєсах!).

— Київскї профєсори і домаганя українських катєдр. Київскї профєсори через ректора унїверситету Цитовича заявили представникю українскогє студєнства, що їх домаганя в справі катєдр з українознавства узнано зайвими і непотрїбними. Ваша пєтиция, сказав ректор унїверситету, «не встрїтила сочувствїя среди совїта профєсоров». До сеї вїстки подає «Рада» ось які коментарї: «Не зустрїла співчутя!... Се від сєгодняшного дня стане памятним на довгї часи для українскогє студєнства, для українскогє громадянства і для цїлої українскої нації. На сторїнках історїї українскогє народу, многострадальної і повної вцєртї колючок і образ, ся фраза буде стояти як жива догана гнобитєлям, як доказ великої кривди, заповідїної українським народним масам. Ми підкрєслєємо се слово, бо справа українських катєдр не є домаганєм одного українскогє студєнства. Студєнти були тїльки арфою, на якїй відогравали почутя і надїї, оргїничнї потреби і пєкучї вимоги українських мас. Вони, сї маси, покривдженї спеціально і поневоленї національно позбавленї культурного свїтла, найбїльш відчували тягар тої неволї, в якїй їм волею історичної долї судилось жити, і патологїчну ненормальнїсть того становища, яке хотїли зробити законом, нормою для їхнього житя і розвою. Через те вони так живо і відгукнулись на голос студєнства в справі українських катєдр і взагалї українїзації народної просвїти в нашїй країнї. З сїл, з фабрик, з майстерєнь посипались заяви з висловом співчутя студєнтам за їх почин у великій справі. В сїх заявах говорив сам український народ, в них чув ся голос самого житя і здавало би ся кому як не профєсорам, сїм свїточам науки, що мали змогу зазнати від неї втїхи, дослїдити її тайни, її оргїничний звязок з житєм, виключно через ті грошї, які стягувались з народу, — кому, кажу, як не їм прийти з допомогою до народу і вдоволити настїглу потребу! Але київскї профєсори з свого квазі науковогє Олїмпу кидають сїм масам камїнь, замїсть хлїба, і вороже ставлять ся до їхньої жаги в справі рїдної національної просвїти!» Свої виводи кінчить автор статї: «Київскї профєсори можуть бути певними, що їх відповідь не перекопанє ві українських народних мас в тому, що домаганє українських катєдр не має в житю глибокого корїня і що ся справу треба полишити в такїм становищи, в якїм вона перебувала доси. Ся відповідь відкрїє тїльки очї незрячим і зайвий раз покаже, що серед наукових свїточїв є і темнї каганцї, які на свїтїять і не грїють, а тїльки чадять і своїм димом, цєсують молоде, свїже і буйне житє. Ще з бїльшою енергїєю й завязєм українське студєнство стане змагатись за свої права на українскї катєдри, знаходячи необхїдну моральну силу для своєї боротьби в тих числєних заявах співчутя, які вже виявили і, ми певнї, виявлять ще рїжнї класи українскогє суспїльства».

— Посвєяченє сонїльскогє прапора. З Миловець (залїщицкогє повіта) доносять: В свїтлий день Рєждєства Христового відбуло ся у нас рїдке торжєство посвєячєня сокільскогє прапора. На майданї перед церквою зїбрало ся велике многєство людей місцевих, з Заболотївки і з Улашковець. Прибули також з дальшого села Шульганївки други Соколи

і зібрали ся коло гарно прибраного престола на зборі. З церкви вийшла процесія з 5 сьвящениками, які довершили посвячення прапора. По посвяченню прапора виголосив один з сьвящеників хорошу проповідь о значінню сокілства. Під прапором Сокола — говорив він — повинні зеднати ся ми всі, — щоби ставати в обороні віри католицької, щоби в гурті йти против великого ворога людскости — огню — і горнути ся під прапор «Сокола», коли треба буде боронити права нашого народа».

— **З нотаріальних кругів.** Нотаріальний кандидат Теодор Павлюк з Жовкви став іменований нотарем в Динові.

— **Соціалістичні кандидатури у східній Галичині.** Віденська „Neue Freie Presse“ подає звістку із соціалістичних кругів, що у всіх виборчих округах (6) м. Львова будуть соціалісти кандидувати до парламенту. Три з них будуть тільки формально підтримувати ся соціально-демократичною партією. Між кандидатами й є Мик. Ганкевич. В інших виборчих округах східної Галичини мають кандидувати укр. соціал-демократи з виборчого округу Балгород-Старий Самбір-Дрогобич Семен Вітик, з округу Сокаль-Броди-Зборів др. Ярославич, з виборчого округу Козова Збараж-Тернопіль Є. Остапчук і др. В. Старосольський.

— **Дрібні вісти.** По кількох морозних днях температура піднесла ся майже до нуля. Вчора в полудне було у Львові — 1° Цельсія а нині почав падати сніг. — В Станиславові згорів вчора великий пасаж Гартенбергів. Шкода величезна. Ратунок був тяжкий задля недостатку води. — В Бориславі згорів нафтовий закоп Бехера.

— **Жандармерія в Галичині** є така численна що як би її разом зібрати, то утворив би ся цілий полк на воєнній стопі. Дня 1. липня 1906 було в Галичині 3185 жандармів, з того 5 штабових і 54 низших офіцерів. Відділових коменд було 28, повітових 79, а жандармських станцій 684. До катастрофи було приділено 226 жандармів. Кошти на удержане жандармерії в Галичині піднесли ся в 1907 р. о 43.963 К і виносять після прелімінара 672.594 К.

— **Против безженности.** Сенатор Кінні із Ст. Люїс, в північно-американській державі Міссурі, приготував биль (закон), який пропонує на найближшій засіданню легіслатури, а в яким пропонує наложити на безженних мужчин окремі податки, коли після 30-го року життя не запропадуть своєї свободи якій з доньок Еви. Між иншим радить внескодавць, щоби масток такого „молодця“ сковфіскувати до половини в хосен державного скарбу, а крім того наложити на упертого податок у висоті 10 прц. від зарібку або маєтку. Серед дівчат в державі Міссурі настало з приводу того білю велике одушевлене. Они вислали до сенатора Кіннія депутацію, що вручила ему величаву китицю цвєтів...

— **Податки американських мільярдєрів.** Цікаво довідати ся, кілько податку платять річно американські мільярдєри. На чолі стоїть Карнеджи, що платить річно 5 мільонів доларів; за ним стоять: Вендєрвільт (2.800.000 дол.), Сейдж (2 міль. дол.), Морган (400.000 дол.), Уїлєм Рокжілєр (350.000 дол.), Роджерс (300.000 дол.), а Шіф (200.000 доларів).

— **Репєртуар руського театру в Самборі.** Неділя 27. с. м. «Сватанє Муся» народна оперета в 3 діях Порошина.

Второк 29. с. м. «Ановіми» знаменита штука в 3 діях Дєвалєра, розвічне «Весіле при ліхтарнях» оперетка в 1 дії Офєнбах.

**Посмертні оловістки.**

— **О. Стефан Дємкович Добрянський,** сьвященик-ювілат перемискої єпархії, з крилошанськими відзнаками, парох в Рогізнї коло Яворова, упокоїв ся дня 24. с. м. у Львові в 88. році життя а в 62. р. сьвящєнства. В. с. п.!

— **О. Йосиф Нєгребєцький,** парох в Порчї гурт. коло Городка, перемискої єпархії, упокоїв ся по короткій слабости дня 23. с. м., в 46. році життя а в 21. р. сьвящєнства. В. с. п.!

**Телеґрами**

з дня 26. січня 1907.

**Будапєшт.** Військова комісія прийняла вчєра континґєнт рекрутів.

**Рим.** Osservatore Romano оголошує підписаний кардиналом Кретонїєм декрет св. Конґреґації в справі літурґічної мови в славянських краях на дальматиньськїм побережю. Декрет затверджує уживанє глаголиці в літурґії в тих церквах, які докажуть, що від довшого часу уживають тої мови. Дозвіл привязаний до церква не до сьвящеників. Книжки писані глаголицею мусять бути затвержені церковною властїю, а сьвященики, які поза церквою послуґували би ся тою мовою, підпадають під суспензїю «a divinis».

**Мадрит.** З причини димєсії кабінету король поручив Маврі утворити новий міністерський кабінет.

**Петєрбург.** Правительство повідомило Хіні і Яванію, що вицофує вже свої залози в Мааджурї, хоч рєчєнєць вицофаня припадає на день 15. цвєтня.

**Софія.** Собраніє ухвалило по триднєвій нараді замкнути університет і видалити профєсорів. Стало ся се наслідком антидинастичної демонстрації студентів.

**НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.**

Готель, рєставрація і каварня — ріг ул. Сєкєтускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 25. с. м. 1907: Др. Макс Цеттербавм з Болшовець, Теофіля Дутковєска з Єзуполя, Анна Чєснок з Дрогобича, Захар Скварко з Мостиск, Данило Жєлєхівський з Борислава.

**! Кашель!**

Хто на него не звертає бачности грішить протї власного тіла!

**КАЙЗЕРА**

**Грудні-Кармельки**

з 3-ма соснами.

Лікарєско випробовані і поручєні протї кашлю, хрипки, катару, флєґми закатарєню устної ями.

**5120** нот. дол. сьвідєцтв доказує, що они додержують, що прирікають.

Пачка 20 і 40 сотиків.

набувати можна у всіх антиках, дроґєриях і ліпших корінних торговлєях. (8-31)

**Знаменитий мід десєровий кураційний** (власна паска) твердий 5 клґр. 6 кор. «рарітєс медо борів» густо пливна патока 6 кор. 60 сот. Ітапєсо. Від руських замовлєнь даю 20 сот. на будову театру. Коріневич ем. учит. Іванчани готча в місци. (11-20)



артистична часєпись для гумору і сатири виходить у Львові дня 1. і 15. кожного місяця.

**Colosseum**

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

**Нова сензацийна програма.**

від 15. січня до 1. лютого 1907.

Щодєнно о год. 8. вєчєр предствєленє. В неділі і сьвятє 2 предствєленє о 4. год. пол. і о 8. год. вєчєром. Що пятницї High Life предствєленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльєна при ул. Кароля Людвїка ч. 5.

**Антін Хойнацький**

книгар, Львів, Арсенальска ч. 6

(побіч костєла оо. Доминиканів)

приймає вські замовлєня на книжки, нотї, образи, часєписи і анонси і висилєє такїж можливо скоро будь то за послїплатєю, будь то за попередним надіслєвєм належитости.

**Рух зєлїзничих поїзд в**

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

**До Львова на дворєць головний приходять:**

з Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40 5-45, 9-05*
„ Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40-9-30*
„ Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
„ Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
„ Рави рускої	7-50, 4-50
„ Станиславова	8-05
„ Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова	8-18, 4-37
„ Коломиї	10-05
„ Ряшева	10-35

**На Підзамчє.**

„ Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16\*

**Зі Львова з головного двірця відходять:**

До Кракова	12-45*, 1-—*, 2-45, 6-35* 10-05*
„ Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*
„ Лавочного	7-30, 2-30 6-25*
„ Самбора	8-55, 4-15, 10-51
„ Станиславова	9-10*
„ Белєця	10-45
„ Ряшева	4-05
„ Коломиї	3-30
„ Рави рускої	7-25*, 11-35*
„ Стрия	11-10*

**З Підзамчє:**

„ Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27\*, 10-02\*.

**Примітна.** Поїзди посишні друковані є черєнками товєстими; поїзди нічні є назначєні звїздкою. Пєра нічна числїть ся від 6. год. вєчєр до 5. год. 59 мінут рєно.

Звїчайні білєти їзди як тєвож білєти вського иншого родє, ілюстровані провідники розкладї їзди ітд. можна набувати чєрєз цілий дєнь в міскім бюрї ц. к. державних зєлїзниць, пєсаж Гавманє ч. 9.

**„Торбан”**

музична бібліотєна видає

Українська Накладня

Львів, Вроновска 8.

Катєлог даром і ошатно.

**Перєдплата виносить:**

річно 8 К,  
піврічно 4 К,  
чєртвєртічно 2 К.

Поодиночє число коштує 40 сот.

Адреса редакції і адмінїстрації Львів, ул. Академічна ч. 8.